

Εργαστήρια δεξιοτήτων, Οκτώβριος –Νοέμβριος

Σχολικό έτος 2023-2024, Υπεύθυνοι Εκπ/κοι: Πέτσα Έλενα, Τασιοπούλου Κρίστη, Αναστασίου Σοφία

Θεματική: Ενδιαφέρομαι και ενεργώ-Κοινωνική Συναισθήση και Ευθύνη

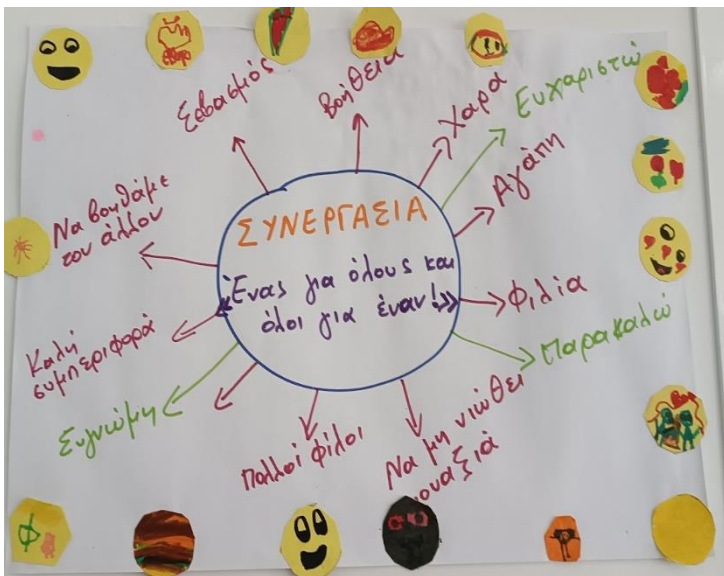
Υποθεματική: Συνεργασία

Τίτλος: « Όλοι για έναν.. και ένας για όλους».

Σκοπός του προγράμματος είναι να προωθήσει την έννοια της συνεργασίας στο νηπιαγωγείο. Στόχοι είναι τα παιδιά να συνεργαστούν με δραστηριότητες ανά ζεύγη, μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες προκειμένου να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας, επικοινωνίας, κριτικής σκέψης, ενσυναίσθησης, κοινωνικές δεξιότητες, δεξιότητες του νου, δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.

Εργαστήριο 1^ο

Δραστηριότητα 1η : Δημιουργούμε μια εξακτίνηση-ιστόγραμμα με τα παιδιά σχετικά με την έννοια της **συνεργασίας**. Ζητάμε από τα παιδιά να μας πουν τι τους έρχεται στο νου όταν ακούν τη λέξη συνεργασία. Η νηπιαγωγός το καταγράφει.

Στη συνέχεια πραγματοποιούμε μια κινητική δραστηριότητα. Στόχος τα παιδιά να κινηθούν ελεύθερα και να απελευθερώσουν το σώμα και τη σκέψη. Ακούω τη μουσική που βάζει η νηπιαγωγός και περπατάω ελεύθερα, με το σταμάτημα της μουσικής γίνομαι αγαλματάκι, παγώνω. Συνεχίζεται το ίδιο.

Δραστηριότητα 2η : Δημιουργία Ομάδας. Στόχος να κινηθούν ελεύθερα και να εκφραστούν μέσω του σώματός τους. Μόλις η μουσική ξεκινήσει η νηπιαγωγός λέει «κινούμαι στο ένα πόδι» , «κινούμαι με τα πόδια λυγισμένα» , «κινούμαι βιαστικά... ..νυσταγμένα... , φοβισμένα.....» κ.α.. Τώρα κινούμαι και παρατηρώ τον άλλο όταν σταματήσει η μουσική γίνομαι ζευγάρι. Τα ζευγάρια συστήνονται και λένε το όνομά τους.

Δραστηριότητα 3η : Η νηπιαγωγός με τα παιδιά βάζει τα καρεκλάκια σε κύκλο. Κάθονται όλοι στις καρέκλες ΕΚΤΟΣ από έναν ο οποίος θα πρέπει στη διάρκεια του παιχνιδιού να βρει καρέκλα να κάτσει και να αφήσει

άλλον όρθιο. Η μουσική ξεκινάει και τα παιδιά μετακινούνται στον κύκλο που δημιουργούν τα καρεκλάκια. Με το σταμάτημα της μουσικής τα παιδιά πρέπει να κάτσουν σε κάποιο καρεκλάκι. Το παιδί που ήταν όρθιο προσπαθεί να βρει καρέκλα και να μείνει άλλος όρθιος.

Η νηπιαγωγός έχει ετοιμάσει 8 ζευγάρια καρδιές διαφορετικών χρωμάτων. Τα παιδιά χορεύουν με τη μουσική και όταν σταματήσει η μουσική γίνονται ζευγάρι. Τα ζευγάρια έχουν το ίδιο χρώμα καρδιάς. Κάθονται τα ζευγάρια δίπλα δίπλα στο τραπέζι και συμπληρώνουν το **πρώτο φύλλο** εργασίας. Το φύλλο εργασίας έχει 2 καρδιές. Στη μία καρδιά κολλούν την καρδιά που πήραν με το σταμάτημα της μουσικής, και στην άλλη καρδιά γράφουν το όνομα του παιδιού που έγιναν ζευγάρι. Αφού γράψουν το όνομα μετά ζωγραφίζουν την καρδιά με ξυλομπογιά.

2ο φύλλο εργασίας τα ζευγάρια κάθονται στα τραπέζια δίπλα-δίπλα και φτιάχνουν μια συνεργατική ζωγραφιά.

Ομαδική εργασία. Το κάθε παιδί έχει ζωγραφίσει ένα κομμάτι παζλ ενώνουμε και κολλάμε σε χαρτί του μέτρου όλα τα κομμάτια του παζλ, και δημιουργούμε το **ρομποπάζλ της συνεργασίας** Β τμήμα, και το **λεωφορείο της συνεργασίας** Α τμήμα.

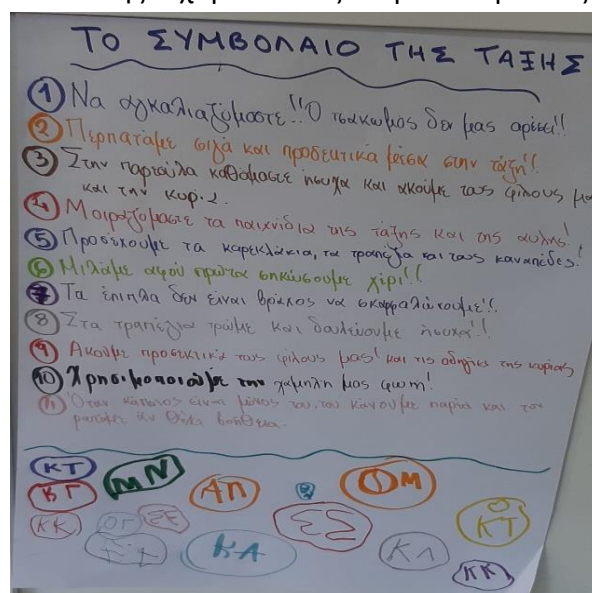
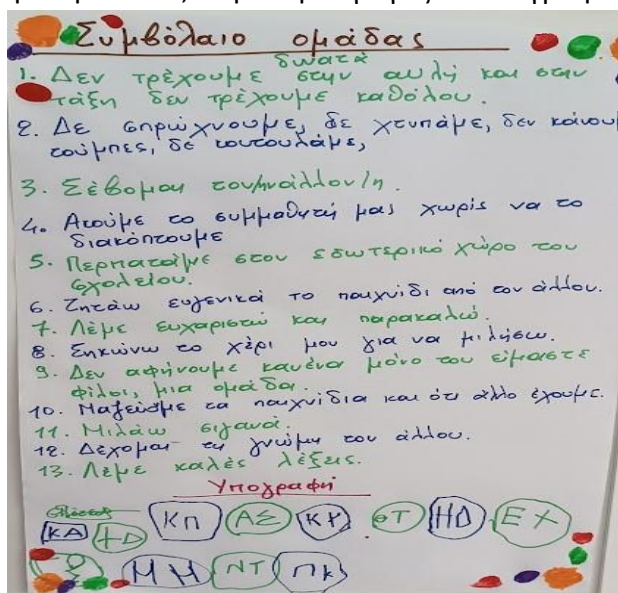
Εργαστήριο 2ο

Δραστηριότητα 1η: «Συμβόλαιο της ομάδας»

Στην ολομέλεια συζητάμε τους κανόνες καλής λειτουργίας της ομάδας, κάνουμε μία συζήτηση με τη μορφή ιδεοθύελλας και ζητάμε από τα παιδιά να προτείνουν κανόνες. Τα παιδιά λένε «λέμε ευχαριστώ και παρακαλώ», «σηκώνω το χέρι μου για να μιλήσω», «δέχομαι τη γνώμη του άλλου», «ζητάω ευγενικά το παιχνίδι από τον άλλον», «περπατάμε σιγά και προσεκτικά μέσα στην τάξη», «χρησιμοποιούμε τη χαμηλή μας

φωνή» κ.α., η νηπιαγωγός καταγράφει σε δικό της χαρτί τους προτεινόμενους κανόνες.

Στη συνέχεια κάθε παιδί αποφασίζει ποιον κανόνα θα ασχοληθεί και τους ζητούμε να σχεδιάσουν τον κανόνα που έχουν επιλέξει. Όση ώρα τα παιδιά σχεδιάζουν στα post-it, παράλληλα, η νηπιαγωγός έχοντας καταγράψει τους κανόνες που συμφωνήθηκαν στην ολομέλεια τους δακτυλογραφεί στον υπολογιστή, τους εκτυπώνει και τους κόβει σε μικρή διάσταση έτσι ώστε, να τους κολλήσει ως υπότιτλους στα αντίστοιχα post-it των παιδιών στο «**Δέντρο των κανόνων**».

3^ο φύλλο εργασίας: τους δίνουμε ένα φύλλο εργασίας με κανόνες σε εικόνες. Κάτω από κάθε κανόνα τα παιδιά βάζουν μια χαμογελαστή φατσούλα στους κανόνες θετικής συμπεριφοράς και μια λυπημένη φατσούλα στους κανόνες αρνητικής συμπεριφοράς.

Δραστηριότητα 2^η :

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι αφενός η αναγνώριση θετικών ιδιοτήτων που διαθέτουν τα ίδια για τον εαυτό τους. Αναγνώριση θετικών χαρακτηριστικών που βλέπουν και θαυμάζουν στους άλλους. Βάζουμε μουσική και προτρέπουμε τα παιδιά να σηκωθούν για να χορέψουν σύμφωνα με τη διάθεση που τους προκαλεί η μουσική. Κατά τη διάρκεια της μουσικής, η νηπιαγωγός δίνει οδηγία: «Στην παύση της μουσικής

ακουμπώ τον αγκώνα με τον αγκώνα κάποιου άλλου», «ακουμπήστε τις πλάτες σας!», «χαϊδέψτε το κεφάλι όποιου είναι κοντά σας!» κ.α.

Στη συνέχεια, η οδηγία αλλάζει: «όταν συναντώ κάποιον του λέω κάτι θετικό που έχω και μου αρέσει στον εαυτόν μου». Για παράδειγμα «έχω μακριά μαλλιά», «μου αρέσουν τα δάχτυλα στα χέρια μου» κ.α.. Όταν συναντώ κάποιον του λέω κάτι θετικό/όμορφο που καταφέρνω, για παράδειγμα, «τρέχω γρήγορα», «κάνω πολύ καλά το κολλάζ», «χορεύω με ωραίο ρυθμό» κ.α.. Στη συνέχεια δίνουμε την επόμενη οδηγία: «Στην παύση της μουσικής, χαιρετώ αυτόν που έχω δίπλα μου με μια ευγενική κίνηση και του χαρίζω μια φράση που πάντα ξεκινά με το «Σε εσένα μου αρέσει.....» π.χ. το χρώμα των ματιών σου, ή ..το χαμόγελό σου....».

Εργαστήριο 3°

Δραστηριότητα 1^η: Στον ελεύθερο χώρο έχουν τοποθετηθεί αραιά απλωμένα παντού πράσινα χαρτιά . Η νηπιαγωγός με τη βοήθεια ενός ταμπουρίνου δίνει διάφορους ρυθμούς για περπατήματα στα παιδιά. Η οδηγία είναι κάθε παιδί να κινείται μόνο του διατηρώντας τη σιωπή του περνώντας ανάμεσα από τα απλωμένα στο πάτωμα χαρτιά ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΑ ΠΑΤΑΕΙ . Κατά τη διάρκεια της κίνησής του δε πρέπει να αγγίζει ούτε να μιλά στους άλλους.

Τα παιδιά προσπαθούν να περνούν να κάνουν διάφορες διαδρομές στο χώρο της αίθουσας. Επιδιώκεται η συγκέντρωσή τους. Ακολουθούν εναλλαγές ρυθμού στο τελευταίο σταμάτημα της μουσικής κάθε παιδί επιλέγει σε ποιο πράσινο χαρτί θα σταθεί και κάθεται δίπλα στο χαρτί. Παίρνουν το χαρτί που στάθηκαν δίπλα και τους ζητάμε να ζωγραφίσουν ότι τους έρχεται στο μυαλό ακούγοντας τη λέξη συνεργασία. Τα παιδιά πρέπει να πουν και να εξηγήσουν στην νηπιαγωγό τι έχουν φτιάξει και τι τους έρχεται στο μυαλό με τη λέξη συνεργασία. Αυτό είναι το 4^ο φύλλο εργασίας.

Εργαστήριο 4^ο

Δραστηριότητα 1η: «Καλωσορίζοντας τους εξωγήινους» Δραστηριότητα συνεργασίας ανά ζεύγη. Η νηπιαγωγός βάζει μουσική τα παιδιά κινούνται ελεύθερα στο χώρο όταν σταματήσει η μουσική, οι μαθητές/-τριες έχουν χωριστεί σε δύο ομάδες επιλέγοντας εάν θέλουν να είναι στην ομάδα των εξωγήινων ή στην ομάδα των ανθρώπων/γήινων. Οι δύο ομάδες κάθονται αντικρυστά στα παγκάκια.

Ξεκινάμε λοιπόν και λέμε στα παιδιά ότι: «έχουμε έρθει κάποιοι εξωγήινοι στο σχολείο μας σήμερα με χαρά να μας γνωρίσουν και έχουν πάρα πολλά και ωραία και ενδιαφέροντα πράγματα να μας πουν για τον πλανήτη και τα μέρη που ζούνε. Δυστυχώς όμως δεν μπορούν να μιλήσουν στη δική μας γλώσσα και θα χρειαστούν κάποιον μεταφραστή».

Σε αυτό το σημείο χωρίζουμε τα παιδιά ανά ζεύγη. Πρέπει να είναι ένας εξωγήινος και ένας γήινος μεταφραστής σε κάθε ζευγάρι. Βάζει η εκπαιδευτικός πάλι μουσική και όταν σταματήσει η μουσική γίνονται ζευγάρια.

Βάζουν τα παιδιά στην παρεούλα ένα γαλάζιο πανί το οποίο είναι ο τόπος όπου ο γήινος καλωσορίζει τον εξωγήινο και αρχίζει η δράση. Η οδηγία είναι ότι ο εξωγήινος μιλά σε μία γλώσσα ακαταλαβίστικη και λέει μία ή δύο λέξεις- προτάσεις. Ο γήινος μεταφραστής πρέπει να μεταφράσει στο κοινό όσα έχει ακούσει από τον εξωγήινο. Μπορεί και αυτά που λένε να μην έχουν ειρμό ή λογική σειρά. Αρκεί να καταφέρουν ένα ικανοποιητικό βαθμό συνεργασίας τα ζευγάρια. Στη συνέχεια **τα παιδιά καλούνται να κάνουν αυτό-αξιολόγηση** και να πουν πως ήταν η συνεργασία, αν δυσκολεύτηκαν, τι τα δυσκόλεψε, τι άλλο θα μπορούσαν να κάνουν;

Δραστηριότητα 2^η : «Οι Πρασινούληδες-εφευρέτες μας δίνουν οδηγίες από μακριά»

Αυτή η δραστηριότητα είναι σε συνέχεια της προηγούμενης και ακριβώς μέσα στο ίδιο μοτίβο με τους εξωγήινους να είναι εφευρέτες. Είναι οι Πρασινούληδες-εφευρέτες! Το πρόβλημα είναι ότι οι Πρασινούληδες-εφευρέτες έμειναν στη Χώρα τους στον πλανήτη τους και ο μόνος τρόπος να μας δώσουν τις οδηγίες είναι να μιλήσουμε μέσα από ασυρμάτους. Οι εξωγήινοι μετά την επαφή με τους γήινους έμαθαν ελληνικά.

Τα παιδιά σε αυτό το σημείο διαλέγουν εάν θέλουν να είναι στην ομάδα των Πρασινούληδων-εφευρετών ή θέλουν να είναι στην ομάδα των παιδιών που θα πάρουν οδηγίες από τους εφευρέτες μέσω ασυρμάτου χωρίς να τους βλέπουν. Τα παιδιά που θα εκτελούν τις εντολές από τους εφευρέτες θα έχουν διαθέσιμα υλικά στα τραπέζια τους έτσι ώστε, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα ακούν, να κατασκευάσουν τις μηχανές. Αφού επιλέξουν ομάδες, γίνονται ζευγάρια. Πάνω σε ένα τραπέζι ή στο πάτωμα, βάζουμε το αυτοσχέδιο κουκλοθέατρο της τάξης ρίχνουμε πάνω ένα γαλάζιο πανί ώστε το ένα παιδί πρασινούλης-εφευρέτης να στέκεται στη μία πλευρά χωρίς να βλέπει τον γήινο που βρίσκεται στην άλλη πλευρά.

Για παράδειγμα, οι πρασινούληδες-εφευρέτες μπορούν να δίνουν οδηγίες και να αναπτύσσεται ένας διάλογος όπως:

-πάρε το κόκκινο τουβλάκι και βάλτο δεξιά στο κίτρινο-πάρε το ανθρωπάκι και βάλτο πάνω στο πράσινο τρίγωνο - πάρε τον κόκκινο κύλινδρο και βάλτο δίπλα στο ανθρωπάκι κ.α..

Οι ρόλοι αλλάζουν και τα παιδιά που ήταν γήινοι γίνονται πρασινούληδες-εφευρέτες και δίνουν αυτοί οδηγίες.

Στη συνέχεια τα παιδιά καλούνται να κάνουν αυτό-αξιολόγηση.

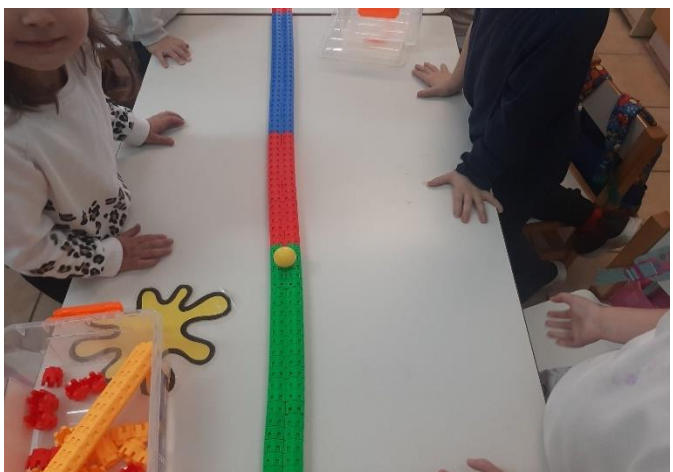
Εργαστήριο 5^ο

Δραστηριότητα 1η: «Βοήθησε την μπάλα να φτάσει στον προορισμό της»

Τα παιδιά δημιουργούν ομάδες. Η κάθε ομάδα παίρνει διαφορετικά υλικά (τουβλάκια, ενσφηνώματα, πλαστικά ανθρωπάκια κ.α.) και δημιουργεί έναν διάδρομο. Στο διάδρομο αυτό που κάνουν θα τσουλήσουν ένα μπαλάκι. Τα παιδιά της κάθε ομάδας συνεργάζονται για να φτάσει το μπαλάκι στον προορισμό του. Στο τέλος του διαδρόμου μπορούν να έχουν ένα καλαθάκι για να καταλήξει μέσα σε αυτό το καλάθι το μπαλάκι.

Όταν όλες οι ομάδες ολοκληρώσουν, θα πρέπει τελειώνοντας να κουβεντιάσουν:

Τα κατάφερε η ομάδα; Αν ναι, πώς; Αν όχι, γιατί; Τι σας δυσκόλεψε; Τι σας διευκόλυνε;

Δραστηριότητα 2η : «Ποιος δράκος θα χορέψει καλύτερα»;

Τα παιδιά χωρίζονται πάλι σε ομάδες και πρέπει να συνεργαστούν ώστε να φτιάξουν με τα δικά τους σώματα ξαπλωμένοι στο πάτωμα, το σώμα ενός δράκου (κεφάλι, σώμα, φτερά, ουρά).

Έτσι θα πρέπει να συνεργαστούν και να μοιράσουν ρόλους (κάποιος να γίνει το σώμα, κάποιος να κάνει την ουρά, κάποιος στο πλάι τα φτερά του δράκου).

Θα πρέπει τελειώνοντας να συζητήσουν : Τα κατάφερε η ομάδα; Αν ναι, πώς; Αν όχι, γιατί; Τι δυσκολία υπήρχε

Εργαστήριο 6°

Δραστηριότητα 1^η: «Υπάρχει και άλλος τρόπος»;

Η δραστηριότητα εδώ βασίζεται σε ένα φύλλο εργασίας με βάση τις Ρουτίνες. Στο φύλλο εργασίας υπάρχει μια εικόνα παιδιών που μαλώνουν στο σχολείο. Τα παιδιά καλούνται να προβληματιστούν να παρατηρήσουν και να συζητήσουν πάνω στο αυτό το πρόβλημα και να πουν τις ιδέες τους για το πώς μπορεί να επιλυθεί μία διαφωνία. Ακούν πρώτα το τραγούδι του Μάριου Φραγκούλη: «**Διαξιφισμοί**»

Στίχοι τραγουδιού: «Το 'πες! Δεν το 'πα! Το 'πες, το 'πες, το 'πες! Το 'πέ! Δεν το .....». Αφού ακούσουν το τραγούδι συζητούν γι' αυτό που άκουσαν. Μετά το φύλλο εργασίας το συμπληρώνουν ομαδικά το κάθε παιδί λέει τη γνώμη του.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΙΚΟ

Παρατηρώ την εικόνα και αξιοποιώ τις ρουτίνες σκέψης

1. Βλέπω-σκέφτομαι-αναρωτιέμαι:
2. «Δημιουργικές Συγκρίσεις»
Τι είδους συγκρίσεις μπορείς να σκεφτείς;
3. «Χρώμα – Σύμβολο – Εικόνα»
4. «Τίτλοι», Τίτλος /Κεντρική ιδέα κ.α.
5. «Συνδέω – Επεκτείνω – Προβληματίζομαι».

Δραστηριότητα 2^η Παιχνίδια συνεργασίας.

Εργαστήριο 7°

Δραστηριότητα 1^η: «Τι γίνεται μετά;» (Δραστηριότητα σύνθεσης ιστορίας)

Καλούμε τα παιδιά στην Ολομέλεια και τους λέμε ότι θα προσπαθήσουμε να φτιάξουμε μία ιστορία για κάποια παρέα παιδιών που έχουνε πάει μία εκδρομή. Στόχος είναι τα παιδιά να συνεργαστούν και να συνεχίσουν την ιστορία βοηθώντας ο ένας τον άλλον. Η νηπιαγωγός καταγράφει την ιστορία που δημιουργούν τα παιδιά λέγοντας ο καθένας τη γνώμη του και παρατηρεί τα παιδιά.

Έπειτα τα παιδιά χωρίζονται σε τετράδες και η κάθε ομάδα μοιράζεται ένα μέρος της ιστορίας με σκοπό να εικονογραφήσουν το παραμύθι. Αφού τα παιδιά εικονογραφήσουν την ιστορία η νηπιαγωγός γράφει την ιστορία στον υπολογιστή. Τα παιδιά διηγούνται την ιστορία και η εκπαιδευτικός τα ηχογραφεί. Το τελικό

αποτέλεσμα όλων των μαθητών/τριων και των δύο τμημάτων του Νηπιαγωγείου μας και των εκπαιδευτικών είναι εδώ: <https://youtu.be/oMV826GHk1c>

Δραστηριότητα 2η: Φύλλο περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (δεξιότητες συνεργασίας, δεξιότητες επικοινωνίας). Ανάλογα με τις δεξιότητες που έχει επεξεργαστεί η νηπιαγωγός με τους/τις μαθητές/τριες σε κάθε συγκεκριμένη δραστηριότητα, επικολλά στο φύλλο για την αυτό-αξιολόγηση αντίστοιχες εικόνες αριστερά. Ομοίως δεξιά στο ίδιο φύλλο η νηπιαγωγός έχει βάλει τρεις φατσούλες που δηλώνουν τον βαθμό κατάκτησης της συγκεκριμένης δεξιότητας: «ικανοποιητικά», «μέτρια», «όχι ικανοποιητικά». Ο/η μαθητής/-τρια κυκλώνει μία από τις τρεις φατσούλες ανάλογα με το αν πιστεύει πως έχει καταφέρει να αναπτύξει τη δεξιότητα που θέτει αριστερά ο/η νηπιαγωγός.

Τα παιδιά στο τέλος αποφάσισαν να μετατρέψουμε τις ομαδικές εργασίες σε ψηφιακά παζλ και να τα φτιάξουν στον υπολογιστή.

ρομποπαζλ της συνεργασίας <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0b6f57dfd37c>

και το δέντρο των κανόνων <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=02147c034360>

το λεωφορείο της συνεργασίας <https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=05bc27a34ebc>

